

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: De producerende Erhverv under Afspærringens Svøbe

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: [1933]

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

ad 19332

De producerende Erhverv under Afspærringens Svøbe.

Vi har ingen Mulighed
for at sikre den nød-
vendige Afsætning til
Udlandet, hvis vi ikke
raader over Midler til
at sætte vore Indkøb
der i retfærdigt Forhold
til deres Køb hos os. —

Udenrigsminister, Dr. P. Munchs adva-
rende Tale til det danske Folketing.

Det fornødne.

Det er mit Indtryk, at den Debat, der i disse Dage har fundet Sted, viser, at de 4 Partier er paa det rene med, at det i den nuværende Situation er nødvendigt:

For det første at vore Indkøb holdes indenfor den Grænse, der sættes af Værdien af vor Udførsel og Landets andre til Raadighed værende Indtægter, saa at vi ikke udsætter os for at komme i uregelmæssig og stor løs Gæld, der i given Situation kan ramme Danmark, som tilsvarende løs Gæld har ramt andre Folk,

for det andet at de Penge, der er til Raadighed, maa anvendes saaledes, at det sikres, at der til enhver Tid er Penge til Raastoffer og almindelige Forbrugsartikler, selv om der derved skal blive Knaphed paa mindre nødvendige udenlandske Varer, og

for det tredje at vore Indkøb i Udlandet fordeles mellem de forskellige Lande paa en Maade, der svarer til den sidste Tids Bevægelser i de paagældendes Landes Indkøb hos os.

Det forekommer mig, at Diskussionen viser Enighed om dette tredobbelte Formaal.

Men er man enig om Maalet, maa man ogsaa være enig om Midlerne, og man maa ville Midlerne for at naa Maalet. Nødvendigheden af at varetage de 3 Formaal er, saa vidt jeg kan skønne, helt selvindlysende. *Under Tilstande med nogenlunde normale Vilkaar for Samhandelen mellem Landene vilde disse Opgaver slet ikke foreligge. Men Forholdene er nu en Gang ikke normale.* Rundt om os drives en Afspærringspolitik af en Karakter, som man hidtil ikke har kendt. De Kontrolforanstaltninger, der er gennemført i Danmark, er *en direkte Følge af andre Landes Afspærringspolitik og Toldforanstaltninger, der har ramt os.* De andre Lande er gaaet over til en Handelspolitik, der medfører, at *vor Afsætning, den for os livsvigtige*

Afsætning, kun kan sikres eller overhovedet muliggøres ved Aftaler, der mere eller mindre hviler paa Gensidighedsprincippet. Jeg siger, at vor Afsætning er livsvigtig; jeg tror, at de, der tænker sig Muligheden af at bøde paa Forholdene ved Møntforandringer i Danmark, maa kunne erkende, at hvis Følgen af saadanne bliver væsentlig Svækkelse af vore Afsætningsmuligheder, vil Følgerne være af den mest ødelæggende Karakter. Ingen Forvandling af Værdier og Penge i dette Land kan fri os for den meget, meget haarde Nød, hvis det ikke er muligt gennem Aftaler at opretholde vor Afsætning til Udlandet. Og saadanne Aftaler kan, som Forholdene i dette Øjeblik foreligger, ikke sluttes, medmindre vi raader over Midler til at gennemføre disse Aftaler, og det vil sige til at lede vore Indkøb i fremmede Lande i Overensstemmelse med de Aftaler, vi for at opnaa Afsætning er nødt til at gaa ind paa.

Dette er en unormal Situation, men det er en Kendsgerning, at vi befinder os i den, og det tjener ikke noget Formaal at lukke Øjnene derfor.

Forhandlinger med Fastlandsstaterne.

Det gælder de Forhandlinger, der føres Dag ud og Dag ind med *de Fastlandsmagter*, hvor vi har større eller mindre, gamle og mere eller mindre nye Markeder; jeg tænker paa Lande som *Tyskland, Frankrig, Holland, Belgien, Svejts* og adskillige andre Lande. Jeg er enig i, at vi bestandig bør holde os for Øje den meget store Betydning af, at Samhandelen med ogsaa disse Lande bevares i saa stort Omfang som muligt nu og i Fremtiden. Men *vi har ingen Mulighed for blot i nogen Grad at sikre den beskedne Afsætning, der i Øjeblikket foregaar til disse Lande, hvis vi ikke raader over Midler til at sætte vore Indkøb der i retfærdigt Forhold til*

deres Køb hos os. Og enhver ved, hvad det betyder til Aflastning af vort Salg i England og derved til Muliggørelse af bedre Priser, at vi opretholder vort Salg ogsaa i de Lande, jeg her har nævnt.

Der føres i disse Dage af Finland og Danmark Forhandlinger med Tyskland, som forhaabentlig hurtigt fører til et Resultat, der vil være af megen Værdi for vor Smørekspport, men jeg ser ikke, hvorledes det skal være muligt at føre disse Forhandlinger med Udsigt til Resultat og holde de Aftaler, som vi her vil komme til at staa overfor, hvis vi ikke bevarer en Ordning af vore Indførselsforhold, der gør det muligt at beherske disse paa tilfredsstillende Maade.

Forhandlingerne med England.

Dette gælder ogsaa *de forestaaende Forhandlinger med England.* I Tilslutning til tidligere Føling mellem den engelske og den danske Regering har vi nu fra den engelske Regering faaet Meddelelse om, at man fra engelsk Side er rede til at optage Forhandling med os om vor Samhandel, og vi har svaret, at ogsaa vi er rede til at gaa til en saadan Forhandling.

Vi er sikkert alle paa det rene med og har været det allerede længe, at de Forhandlinger, som England førte med dets Dominions, maatte føre til Bestemmelser, der ikke var gunstige for os, *men det er — jeg gentager det — livsvigtigt, at disse Bestemmelser ikke faar en haardere Karakter, end nødvendigt er, for at rimelig Sikkerhed opnaas for vor Samhandel med England.* Derpaa maa de kommende Forhandlinger tage Sigte, og jeg for min Del ser ikke, hvorledes nogen skulde kunne føre disse Forhandlinger med Udsigt til *taalelige Resultater, hvis det hidtidige Grundlag for vor Indførselsordning forsvinder uden at erstattes med andet lige saa*

formaalstjenligt paa et Tidspunkt, hvor Aftalerne med England om Midlerne til vor Samhandels Fremme i kommende Tider endnu ikke er kommet i Stand.

Det er klart, at et System som det nuværende *kun er et Overgangssystem, der kan anvendes en kort Tid*, men det er givet, at Foranstaltninger, mere eller mindre svarende til de nuværende og med samme Virkning i vort Forhold udadtil, er fornødne, saa længe disse Forhandlinger staar paa, indtil vi har fundet et sikkert Grundlag for vort kommende Arbejde. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at alle, der staar med Ansvar i vore Erhvervsorganisationer, og i hvert Fald alle i de politiske Partier, der har Ansvaret for vor Handelspolitik's Tilrettelæggelse i denne Situation, maa være paa det rene hermed. *Der er for meget at sætte paa Spil, hvis vi nu ødelægger vor Forhandlingssituation.* Fra Ministeriets Side har man i det foreliggende Lovforslag angivet de Regler for vore Indførselsforhold, som vi anser for hensigtsmæssige til Afløsning, til Afvikling af de nugældende Regler.

Undersøgelse af Toldændringens Virkning.

Der er blandt de andre Paalæg i Valutalovens § 7 et Paalæg om at overveje, i hvilket Omfang Opgaven kunde løses ved Ændringer i Toldpositionerne. I Overensstemmelse med dette Paalæg i Valutalovens § 7 og det Tilsagn, vi under Valgkampen til Landstinget har givet om at handle i Tilknytning til de dér trufne Bestemmelser, er der foregaaet en nøje Undersøgelse af Mulighederne i saa Henseende. Denne Undersøgelse har vist, at visse fiskale Resultater og vel ogsaa nok visse beskæftigelsesmæssige Resultater kunde naas *uden at gøre handelspolitisk Skade, og paa Grundlag deraf er det nu vedtagne Toldlovforslag blevet udarbejdet.* Men jeg maa

tilføje, at Undersøgelsen har samtidig vist, at der i den nuværende Situation *ikke er praktisk Mulighed for ved Hjælp af Toldforanstaltninger, Ændringer i Toldpositionerne, i nævneværdig Grad at fremme de Bevægelser i vore Indkøbs Retning, som vi alle anser for retfærdige og ønskelige. Undersøgelsen har vist, at Toldforanstaltninger, der gaar ud over de vedtagne, handelspolitisk set langt snarere vil gøre Skade end Gavn, ja, at de let kunde blive af farlig Karakter for vore Forhandlinger, saaledes som Stillingen overfor disse er i Øjeblikket.* Det er muligt, at der kan komme et Tidspunkt, hvor Spørgsmaalet om Præferenceaftaler melder sig. Jeg har før sagt i dette Ting, at denne Mulighed ikke kan afvises, men givet er det, at en saadan Situation ikke foreligger nu. Vi staar overfor den Kendsgerning, at i dette Øjeblik kan Forhøjelse af vore Toldsatser ikke tjene de handelspolitiske Formaal, om hvilke vi er enige. *Ingen har kunnet paavise dertil egnede Toldlovsændringer, intet Forslag om saadanne foreligger.*

Andre Midler.

Vi maa derfor anvende andre Midler. Forslaget her er bygget paa Tanken om særlige Indførselstilladelser, ved Siden deraf Centralisering af Indkøb paa visse Omraader, maaske i visse Tilfælde ogsaa Kontingenter, som det sker i saa mange andre Lande. *Næsten overalt er jo nu Indførsel af de afgørende Varer under den ene eller den anden Form sat under Kontrol,* og den højtærede Handelsminister har Ret i, at *som Regel er denne Kontrol skarpere end hos os.* Det foreliggende Lovforslag peger paa de Midler, som vi har ment at kunne anvende. I hvilket Omfang hvert af dem med Held kan anvendes, er det jo svært at angive i en Lov. Der maa dør være *en rimelig Bevægelsesfrihed,* saa man kan tage Hensyn til de skiftende Forhold,

de skiftende Situationer, alt som Aftalerne skrider frem. Det er en Selvfølge, at ingen vil ønske flere Varer under Kontrol, end Forholdene paa hver givet Tidspunkt strengt nødvendiggør. *Jeg ser ikke, hvilken Interesse der skulde ligge for nogen og allermindst for Regeringen i at opretholde en Kontrol i større Omfang, end vi anser for bydende nødvendigt.* Oppositionspartiernes Ordførere har udtalt sig med megen Skarphed mod den foreslaede Ordning. Naar de gør det til Trods for, at de erklærer sig enige med os med Hensyn til Formaalet, skylder de Befolkningen at give klar Besked om, hvad de ønsker, hvilke praktisk anvendelige Midler til Løsning af Opgaven de for deres Vedkommende kan anvise. De har ikke gjort det under denne Debat, og saa vidt jeg kan se det, har de heller ikke under de tidligere Forhandlinger anvist Midler, der er tilstrækkelige til Opgavens Løsning.

Fra Venstres Side er der en Gang i Sommer antydet, at man var villig til at bevare Indførselskontrollen for en Række Varegrupper. Saafremt man endnu staar paa dette Standpunkt, ser jeg ikke, at der mellem os og dem er en saa principiel Uenighed, at det giver sagligt Grundlag for de fremsatte skarpe Udtalelser. Men Listen over de Varer, for hvilke man tænkte sig Kontrollen bevaret, var efter min Overbevisning af *saa begrænset Omfang, at det ikke vilde være muligt alene ved Hjælp deraf at løse Opgaven paa en tilfredsstillende Maade.*

Fra konservativ Side er der henvist til et konservativt Tilbud om Kontrol for visse Varegrupper. Men dels omfatter denne Liste bl. a. Varegrupper som Korn og Foderstoffer, der nu staar paa Frilisten, og som vel af mange Grunde maa blive der, dels mangler paa denne Liste nogle af de handelspolitisk vigtigste Grupper, saaledes Tekstilgruppen og forskellige andre. Og endelig var der til Forslaget knyttet *et Forslag om en*

generel Toldforhøjelse, om hvilken jeg maa sige at Gennemførelsen deraf vilde have været af de skadeligste Følger for de forestaaende Forhandlinger.

Men hvad enten der nu ligger mere eller mindre i de Antydninger, som de to Partier har fremsat med Hensyn til Løsningen af den Opgave, om hvilken vi synes at være enige, saa maa jeg som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen her har sagt, sige, at det er i hvert Tilfælde en Nødvendighed, at Partierne klart tilkendegiver i tydelig Forslagsform deres Opfattelse af, hvorledes de vil løse den foreliggende Opgave. Derefter kan vi drøfte Karakteren af disse Forslag. Men hidtil er noget saadant ikke fremkommet.

Jeg gentager: Om selve de tre Formaal har jeg det Indtryk, at vi er enige, og naar vi er enige derom, saa maa den Opposition, der ikke nægter sin Tilslutning dertil, ogsaa ville Midlerne, der virkelig er i Stand til at løse Opgaven.

Oppositionens Forslag.

Under den følgende Forhandling fulgte Oppositionspartierne saavidt Udenrigsministerens Opfordring, som de stillede Ændringsforslag til Valutaloven, *Forslag som de to Partier stillede i Fællesskab.*

Men disse Forslag opfyldte *ikke* noget af de tre Krav, der var stillet af Udenrigsministeren. Udenrigsministeren sagde dem dette i Udvalget og ved senere Forhandling og gav afgørende Grunde derfor, men de to Partier tog intet Hensyn dertil.

De to Partier indførte i Forslaget en ny politisk Bestemmelse, uforenelig med vor Forfatnings Karakter, idet de krævede, at Handelsministeren ikke maatte træffe Beslutning med Hensyn til Møntforhold eller Indførselskontrol uden Sam-

tykke fra Valutaudvalgets Flertal 3: Landstingets Flertal.

Denne Bestemmelse var politisk uantagelig for Folketinget. *Men den var tillige handelspolitisk ødelæggende.* Erfaringen har vist, at Oppositionspartierne i Valutaudvalget i høj Grad bestemmes af politiske Agitationshensyn. Derfor har allerede det raadgivende Valutaudvalg været Arnested for ustandselige politiske Stridigheder. Blev dette Udvalg besluttende, saa Tilslutning fra et Flertal krævedes, da vilde det være ensbetydende med at udlevere vor Handelspolitik til et uafbrudt politisk Tovtrækkeri, der ødelagde Betingelserne for at benytte det til Fremme af vor Afsætning.

Dernæst satte Oppositionens Forslag saa kort en Varighed for Indførselskontrollen, at den handelspolitiske Betydning afgørende svækkedes, og navnlig Muligheden for at benytte den til den Fæstnelse og Udvikling af nye *Indkøbsvaner i England*, der er Forudsætningen for en Afsætning dér, ødelagdes.

Og endelig var de Varegrupper, *indenfor* hvilke man, med Landstingets Tilladelse i hvert Tilfælde, vilde tillade Kontrol, saa begrænsede, at de, selv om Muligheden udnyttedes i videst muligt Omfang, efter Udenrigsministerens paa Erfaringerne byggede Opfattelse *ikke forslog.*

Derfor maatte Regeringen afvise disse Forslag og æske Vælgernes Afgørelse.

Ændringsforslagene viser, at Oppositionspartierne, uanset alle Løfter til Grosserersammenslutning og L. S., er paa det rene med, at de selv vilde blive nødt til at opretholde en Valutakontrol af betydeligt Omfang. Men de har villet fortsætte deres Agitation med denne Sag. De har ikke villet bøje sig for Hensynet til vor Afsætning. Derfor maa Vælgørne nu lære dem at tage det fornødne Hensyn til den alvorlige Situation, i hvilken Landet staar.

Vælger!

Vil De sætte vor møjsommeligt opbyggede Handelssituation overfor Omverdenen paa Spil til uoverskuelig Skade for Landbruget og andre Erhverv, da stem mod Regeringen.

Men vil De bevare den faste, maalbevidste og hensynsfulde Ledelse af de livsvigtige Afsætningsforhandlinger, da

**Stem paa
Det radikale Venstre.**

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk